

Kaip įkurti energetikos bendriją (AIEB ar PEB) – galimybės ir patarimai

2025-07-24
Vilnius

ENERGETIKOS BENDRIJOS – SKATINAMOS VALSTYBĖS JUNGIA BENDRUOMENES, KURIA GEROVĘ

Energetikos bendrijos:

- sutelkia visuomenines, verslo ir gyventojų iniciatyvas AEI energetikos srityje;
- iškelia energijos vartotojus ir jų poreikius į pirmą vietą;
- didina visuomenės pritarimą AEI projektams;
- palengvina privačių investicijų pritraukimą AEI naudojimo plėtrai

Paskatinimas
norintiems, galintiems
bet stokojantiems
laiko / žinių

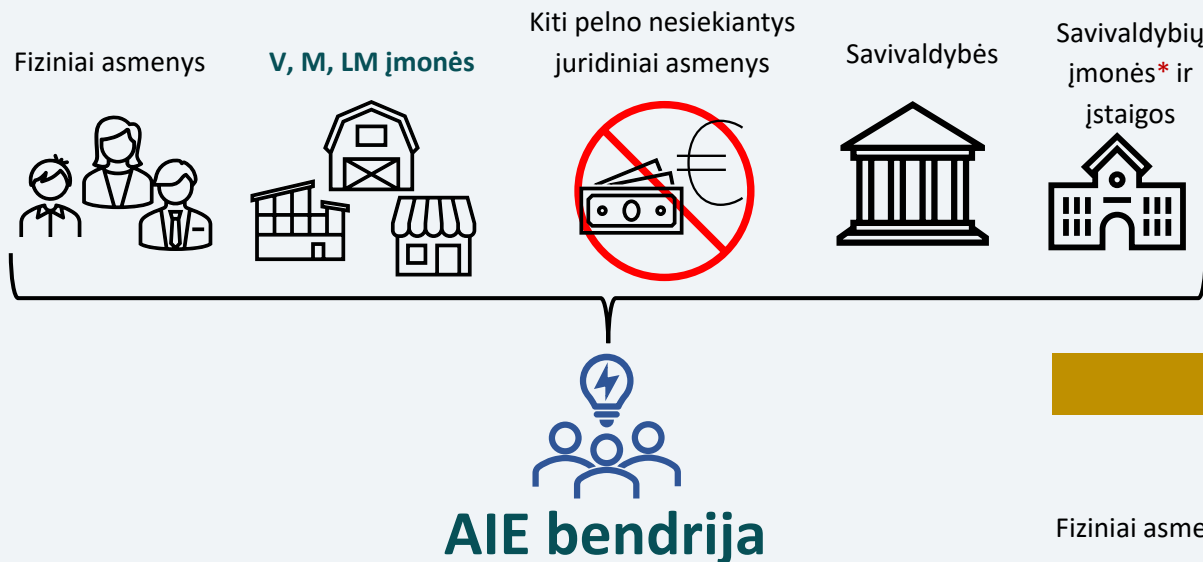
Galimybė pasinaudoti
valstybės teikiamu
finansavimu

EB gali būti skirtos
mažinti energetiniam
skurdui

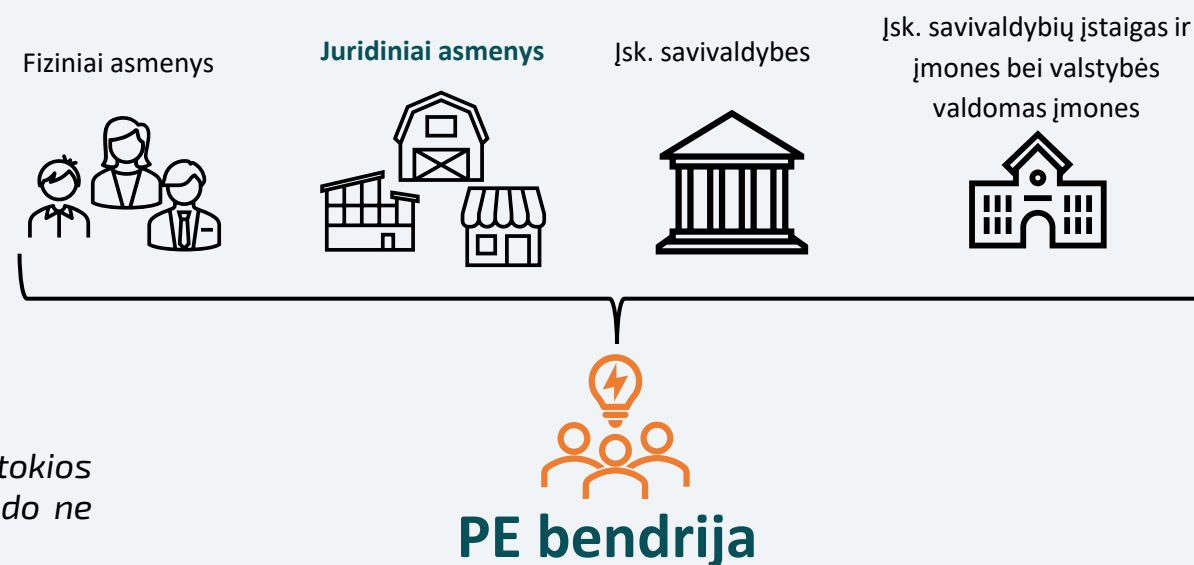
PEB tuo pačiu metu
negali būti ir AIEB

GALIMI ENERGETIKOS BENDRIJŲ DALYVIAI

GALIMI ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS BENDRIJOS DALYVIAI

GALIMI PILIEČIŲ ENERGETIKOS BENDRIJOS DALYVIAI

*Savivaldybių įmonės gali būti AIE bendrijos steigėjais / dalyviais, jei tokios įmonės yra labai mažos, mažos arba vidutinės įmonės ir savivaldybė valdo ne daugiau kaip 25 proc. šios įmonės akcijų

Atkreipiame dėmesį

Norint gauti finansinę paramą gali būti taikomi papildomi reikalavimai ar ribojimai, kokie asmenys gali būti AIE bendrijos steigėjais / dalyviais.

GALIMOS ĮVAIRIOS ENERGETIKOS BENDRIJŲ JURIDINĖS FORMOS

Viešoji įstaiga

Asociacija

Sodininkų bendrija

Daugiabučių
bendrija

Labdaros ir
paramos fondai

Kitos
bendruomenės,
bendrijos* ir
juridiniai asmenys

**turinčios juridinio asmens statusą*

PELNO NESIEKIANČIO JURIDINIO ASMENS VEIKLOS^{AI}EB / STEIGIMO^{PE}B DOKUMENTUOSE TURI BŪTI NUSTATOMOS PAGRINDINĖS TVARKOS

Pagamintos elektros energijos realizavimo tvarka

Kaip pagaminta elektra paskirstoma EB dalyviams (+dalininkams ir nariams – PEB) – [Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės](#)

Kaip pagaminta elektra parduodama elektros energijos biržoje [Elektros energijos rinkos taisyklėse](#) nustatyta tvarka **arba** pagal dvišales sutartis galutiniam vartotojui pagal [atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis](#)

Elektros energijos gamybos įrenginių administravimo ir priežiūros tvarka

Kokių teisės aktų reikalavimus turi atitikti EB elektrinė ir ją prižiūrintys, eksploatuojantys specialistai:

- [Elektros tinklų naudojimo taisyklės](#)
- [Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės](#)
- [Asmenų, turinčių teisę eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės](#)
- [Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės](#)
- [Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės](#)
- [ir kita](#)

Pajamų, gautų vykdant energijos gamybos veiklą, paskirstymo tvarka

Nustatoma tvarka, kaip EB lėšos ir (arba) už parduotą elektrą gautos lėšos bus naudojamos, pvz.:

- paskolai (jei taikoma) grąžinti, ir (arba);
- elektrinės ir (arba) EB administravimo išlaidoms padengti, ir/arba;
- teikti aplinkos, ekonominei arba socialinei visuomeninei naudai savo dalyviams (+dalininkams ir nariams – PEB) ar tą naudą teikti vietose, kuriose ji vykdo veiklą.

KUR RASTI PAVYZDINES VŠĮ ĮSTATŲ FORMAS?

 LRV.LT

Ministerijos ir įstaigos
 E. pilietis
 LT

 LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

 Meniu

[Pradžia](#) >
 [Veiklos sritys](#) >
 [Atsinaujinantys energijos ištekliai](#) >
 [Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos](#) >

Pavyzdinės viešosios įstaigos įstatų formos

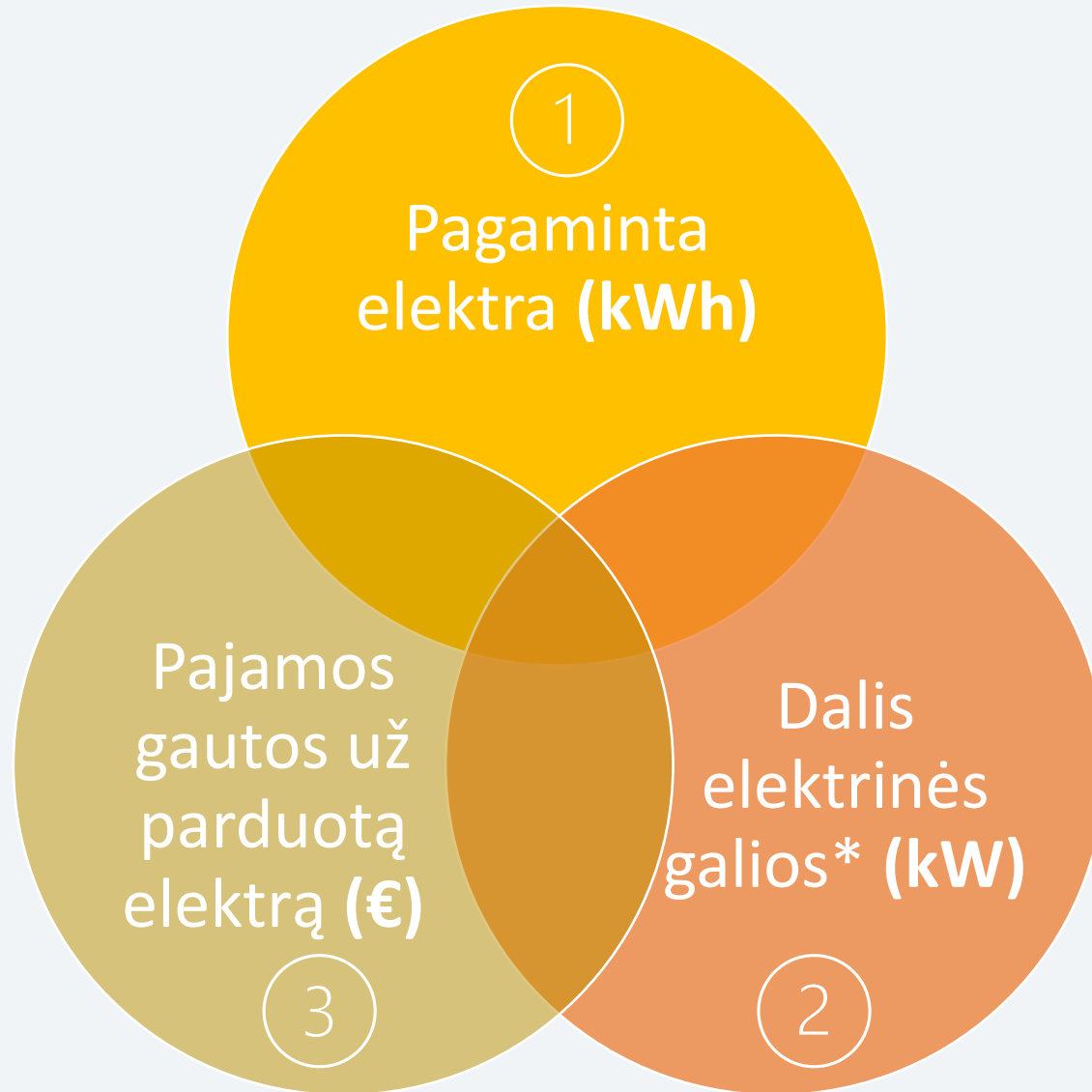
Pavyzdinė viešosios įstaigos įstatų forma, kai steigiamas naujas pelno nesiekiantis juridinis asmuo

Įstatų keitimas, kai jau veikiantis pelno nesiekiantis juridinis asmuo siekia įgyti AIEB statusą

Atnaujinimo data: 2024-05-16

Taip pat EB steigimo dokumentų šablonų pavyzdžius yra parengusi ir viešai paskelbusi valstybės įsteigta finansų įstaiga UAB ILTE skatinamosios finansinės priemonės „[Paskolos energetikos bendrijoms](#)“ aprašymo 3 priede

ENERGETIKOS BENDRIJOS VEIKLA – NAUDOS PASKIRSTYMAS

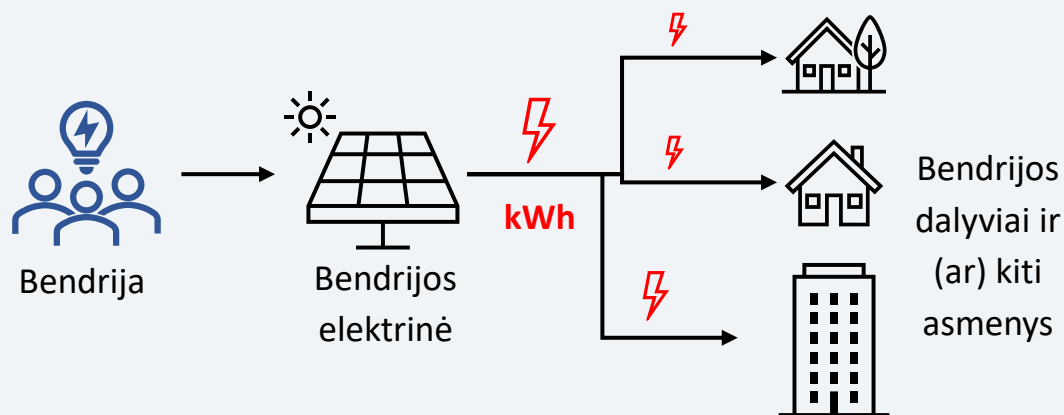
- EB gali gaminti, tiekti, parduoti elektrą (+ šiluma – AIEB) **savo dalyviams** (+ dalininkams ir nariams – PEB) **ir kitiems asmenims**.
- AIEB dalyviai šią elektros energiją naudoja **savo reikmėms ir ūkio poreikiams tenkinti** (PEB netaikoma)

*Gaminančių vartotojų schema

ENERGETIKOS BENDRIJOS VEIKLA – GALIMI NAUDOS PASKIRSTYMO BŪDAI

1 būdas

Bendrija veikia kaip elektros tiekėjas

Visa bendrijos elektrinės pagaminta elektra tiekama (parduodama pagal pirkimo pardavimo sutartis, o pardavimo kaina gali būti lygi 0) ir suvartojama bendrijos dalyvių.

Bendrija kaip nepriklausomas elektros tiekėjas:

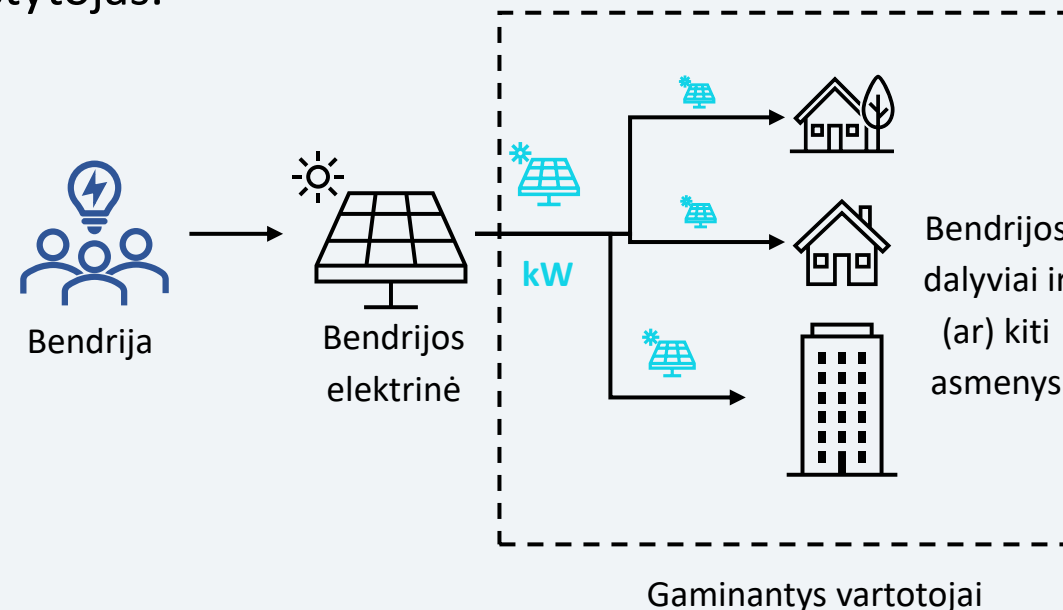
- Piliečių energetikos bendrija atsako už disbalansą, sukeltą vykdant elektros tiekimo veiklą – **sudaro disbalanso pirkimo–pardavimo sutartį** su perdavimo sistemos operatoriumi (jei taikoma);
- **Sudaro persiuntimo paslaugos teikimo sutartį** su skirstomųjų tinklų operatoriumi;
- **Apmoka elektros persiuntimo** ir (ar) perdavimo skirstomaisiais tinklais ir kitas **paslaugas** tinklų operatoriumi.

ENERGETIKOS BENDRIJOS VEIKLA – GALIMI NAUDOS PASKIRSTYMO BŪDAI

2 būdas

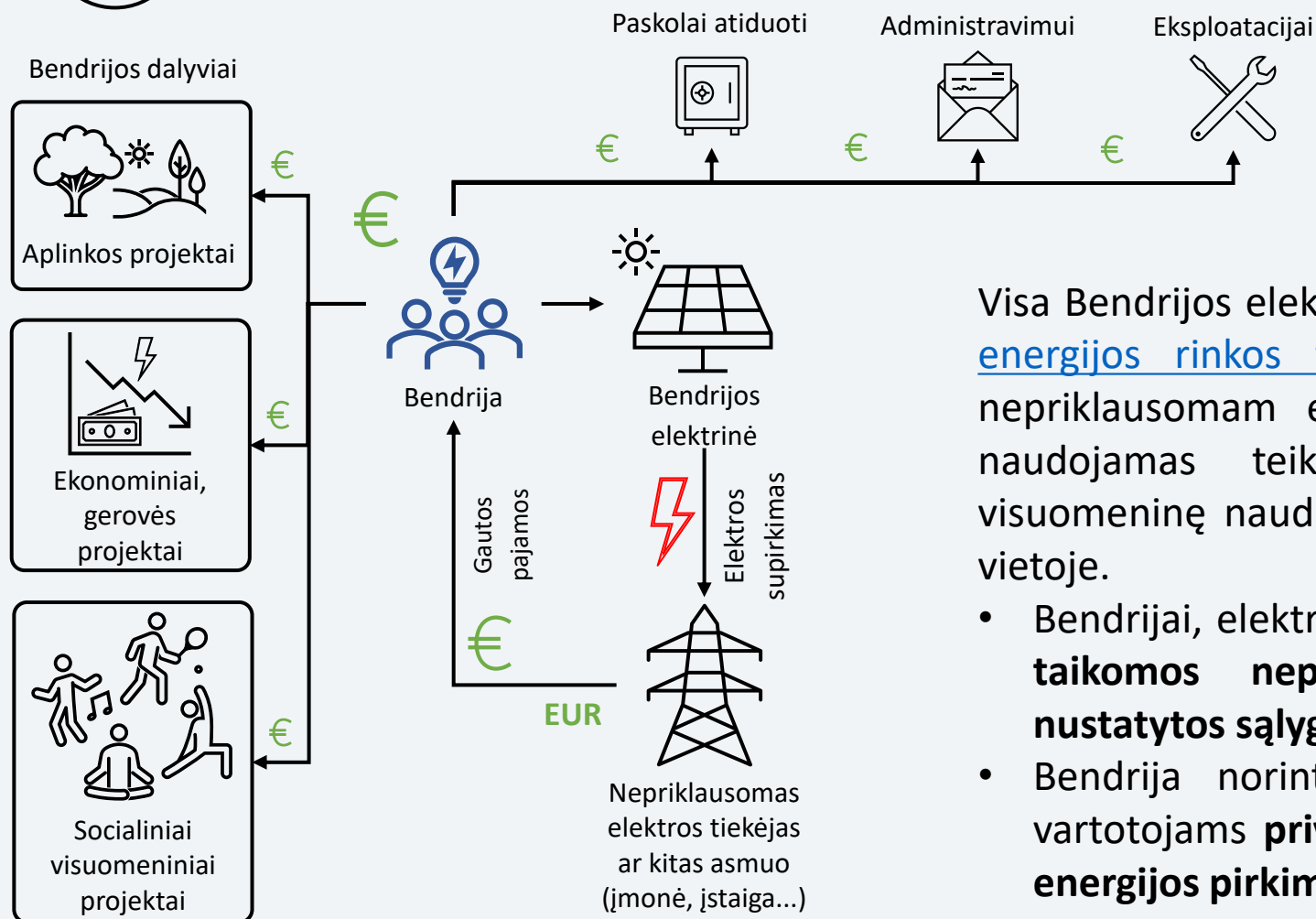
Bendrija veikia kaip elektrinės statytojas / vystytojas.
Bendrijos dalyviai – gaminantys vartotojai.

Visa Bendrijos elektrinės galia paskirstoma /
priskiriama bendrijos dalyviams.

ENERGETIKOS BENDRIJOS VEIKLA – GALIMI NAUDOS PASKIRSTYMO BŪDAI

3 būdas

Bendrija veikia kaip elektros gamintojas

Visa Bendrijos elektrinės pagaminta elektra parduodama [Elektros energijos rinkos taisyklėse](#) nustatyta tvarka ir būdais arba nepriklausomam elektros energijos tiekėjui, o gautas pelnas naudojamas teikti aplinkos, ekonominę arba socialinę visuomeninę naudą savo dalyviams ar tą naudą teikti bendrijos vietoje.

- Bendrijai, elektros energiją parduodančiai tiesiogiai vartotojui, taikomos nepriklausomam elektros energijos tiekėjui nustatytos sąlygos ir reikalavimai;
- Bendrija norinti parduoti elektrą tiesiogiai vartotojui ar vartotojams **privalo sudaryti atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį.**

Galimi ir kiti mišrūs naudos paskirstymo būdai.

AIEB IR PEB PAGRINDINIAI SKIRTUMAI

Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija (AIEB)	Piliečių energetikos bendrija (PEB)
Dalyviai – fiziniai asmenys, vidutinės, mažos ir labai mažos įmonės , kiti pelno nesiekiantys juridiniai asmenys, savivaldybės ir (ar) savivaldybės įstaigos	Dalininkai, nariai ar dalyviai – fiziniai asmenys ir juridiniai asmenys. Dalyvaujančių įmonių dydžiui ribojimų nėra.
AIEB taikomas įpareigojimas gaminti tik žaliąją energiją	PEB elektrą gali gaminti iš atsinaujinančių išteklių ir iškastinio kuro
Ne mažiau 51 proc. balsų dalyvių susirinkime priklauso AIEB dalyviams, kurių apskrityje planuojama statyti elektrinę (sprendimus priimančiams asmenims taikomas geografinis apribojimas)	Teisę priimti sprendimus turi fiziniai asmenys, labai mažos ir mažos įmonės ir savivaldybių tarybos (sprendimus priimančiams asmenims netaikomas geografinis apribojimas)
AIEB gali gaminti ir parduoti elektrą savo bendrijos dalyviams ir kitiems vartotojams arba gaminti ir tiekti šilumą AIEB dalyviams ir kitiems vartotojams	PEB gali gaminti, parduoti, tiekti tik elektrą savo bendrijos dalininkams, nariams, dalyviams ir kt. vartotojams
AIEB dalyviai elektrą naudoja savo reikmėms ir ūkio poreikiams tenkinti	Toks reikalavimas PEB nėra taikomas
Energijos gamybos įrenginiai valdomi nuosavybės teise	Energijos gamybos įrenginiai valdomi nuosavybės ar kita teise
AIEB gali veikti kaip gamintojas (parduoti pagaminta elektrą, o gautą pelną paskirstyti savo dalyvių gerovei); kaip nepriklausomas tiekėjas (elektrą tiekti savo dalyviams ir kitiems asmenims) ir kaip nutolęs gaminančio vartotojo (GV) parkas	Dar gali vykdyti paklausos telkimo, energijos kaupimo veiklą, teikti energijos vartojimo efektyvumo paslaugas ir (ar) elektromobilių įkrovimo paslaugas arba PEB dalininkams, nariams ar dalyviams teikti kitas su veikla elektros energetikos sektoriuje susijusias paslaugas , išskyrus skirstymą

Pastaba. Piliečių energetikos bendrija tuo pačiu metu negali būti ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrija

ENERGIJOS BENDRIJOMS PARENGTOS REKOMENDACIJOS

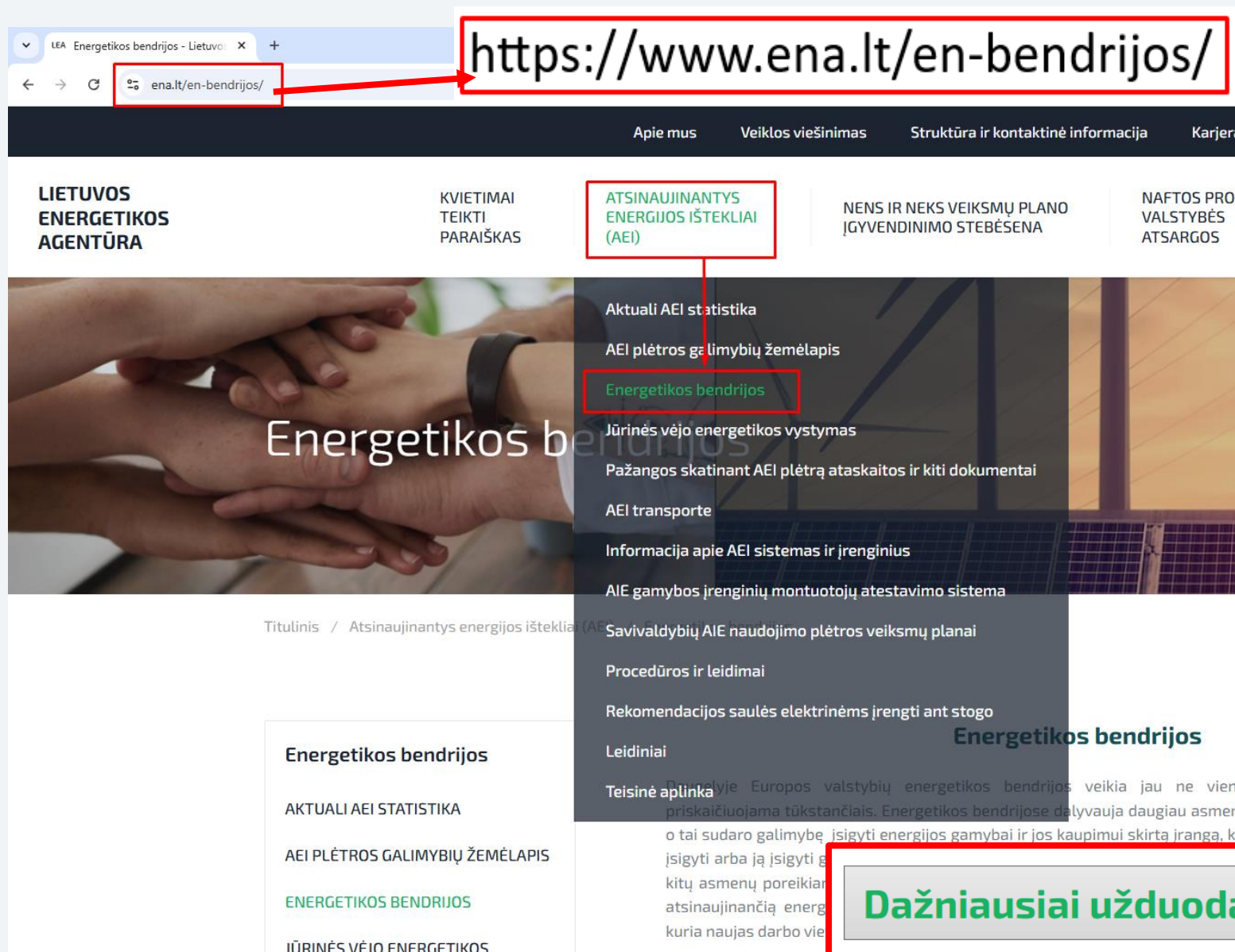
REKOMENDACIJOS DĖL ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS BENDRIJŲ VEIKLOS SĄLYGŲ

2024 m. birželis

REKOMENDACIJOS DĖL PILIEČIŲ ENERGETIKOS BENDRIJŲ VEIKLOS SĄLYGŲ

2024 m. rugsėjis

KUR RASTI REKOMENDACIJAS ENERGETIKOS BENDRIJOMS?

The screenshot shows the website <https://www.ena.lt/en-bendrijos/>. The browser address bar and the URL in the page header are highlighted with red boxes. A red arrow points from the address bar to the URL. The website header includes navigation links: Apie mus, Veiklos viešinimas, Struktūra ir kontaktinė informacija, and Karjera. The main content area features a large image of hands stacked together with the text 'Energetikos bendrijos'. Below this, a list of links is displayed, with 'Energetikos bendrijos' highlighted in green. The left sidebar contains a list of links, including 'Energetikos bendrijos', 'AKTUALI AEI STATISTIKA', 'AEI PLĖTROS GALIMYBIŲ ŽEMĖLAPIS', 'ENERGETIKOS BENDRIJOS', and 'JŪRINĖS VĖJO ENERGETIKOS'. The right sidebar contains a list of links, including 'ATSINAUJINANTYS ENERGIJOS IŠTEKLIAI (AEI)', 'NENS IR NEKS VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA', and 'NAFTOS PROJEKTO VALSTYBĖS ATSARGOS'. The main content area also includes a list of links, with 'Energetikos bendrijos' highlighted in green. A red box highlights the text 'Dažniausiai užduodami klausimai – DUK' at the bottom right.

LIUVOS
ENERGETIKOS
AGENTŪRA

KVIETIMAI
TEIKTI
PARAIŠKAS

ATSINAUJINANTYS
ENERGIJOS IŠTEKLIAI
(AEI)

NENS IR NEKS VEIKSMŲ PLANO
ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

NAFTOS PROJEKTO
VALSTYBĖS
ATSARGOS

Energetikos bendrijos

Aktuali AEI statistika

AEI plėtros galimybių žemėlapis

Energetikos bendrijos

Jūrinės vėjo energetikos vystymas

Pažangos skatinant AEI plėtrą ataskaitos ir kiti dokumentai

AEI transporte

Informacija apie AEI sistemas ir įrenginius

AIE gamybos įrenginių montuotojų atestavimo sistema

Savivaldybių AIE naudojimo plėtros veiksmų planai

Procedūros ir leidimai

Rekomendacijos saulės elektrinėms įrengti ant stogo

Leidiniai

Teisinė aplinka

Energetikos bendrijos

AKTUALI AEI STATISTIKA

AEI PLĖTROS GALIMYBIŲ ŽEMĖLAPIS

ENERGETIKOS BENDRIJOS

JŪRINĖS VĖJO ENERGETIKOS

Dažniausiai užduodami klausimai – DUK

Ačiū už dėmesį!

VšĮ Lietuvos energetikos agentūra
Klimato kaitos valdymo centras
Vadovas Tadas Norvydas